

Kasper Jørgensen og Rebekka Falsing Strangholt

Demens er en selvstændig risikofaktor for at dø

Demens er associeret med en væsentlig øget dødelighed i kombination med andre somatiske eller psykiatriske sygdomme. Selv hvis man tager højde for anden sygdom, er dødsrisikoen for personer med demens forhøjet. Det tyder på, at demenssygdomme i sig selv bidrager til øget dødelighed, viser resultater fra et landsdækkende dansk registerstudie.

46	0.5	0.42	0.42	-0.04
42	0.42	0.42	0.75	0.03
72	0.75	0.75	1.09	
-	-	-	0.86	0.04
78	0.86	0.78	1	
1	1	1		0.0
3	2.73	2.73		
9	-	-		0.0
5	0.46	0.46		
	-	-	1.2	
	-	-	2.17	
	-	-	0.68	
	183.7	183.7	183.7	
	0.55	0.55	0.55	

Sammenhængen mellem somatiske eller psykiatriske sygdomme blandt personer med demens og risikoen for at dø – også kaldet mortaliteten – er i fokus i et nyt landsdækkende dansk registerstudie.

Studiet konkluderer, at der er en mortalitetsrate-ratio 2,70 (95 % konfidensinterval 2,68-2,72) for personer med demens efter, at der statistisk var blevet taget højde for faktorer som køn, alder, årstal og sygdomsbelastning. Det kan oversættes til, at demens i sig selv er associeret med en overdødelighed på ca. 170 % sammenlignet med, hvis man ikke har demens.

Resultaterne viste desuden, at dødeligheden voksede proportionalt med graden af somatisk sygdomsbelastning, og at man så den største forskel i dødelighed for personer med og uden demens i de relativt 'yngre' aldersgrupper (alle var som nævnt ældre end 65 år) samt i undergrupper med ingen eller få somatiske sygdomme.

Der er tale om et såkaldt kohortestudie baseret på data fra Det Centrale Personregister (CPR), Landspatientregisteret, det Psykiatriske Centralregister, Lægemiddelstatistikregisteret og Danmarks Statistik.

Mortalitetsrater

Inden for studieperioden, der gik fra begyndelsen af januar 2006 til slutningen af december 2015, blev alle indbyggere i Danmark fra 65-årsalderen og opefter inkluderet. Der blev indhentet hospitalsbaserede diagnoser vedrørende 19 kroniske somatiske sygdomme og fire kategorier af psykiatriske lidelser for deltagerne. Den somatiske sygdomsbelastning blev sammenfattet ved hjælp af Charlson Comorbidity Index.

Studiepopulationen bestod af godt 1,5 mio. personer, der blev observeret gennem godt 9,4 mio. personår. Heraf var der 114.000 personer med en demensdiagnose. Inden for epidemiologisk forskning beskrives dødeligheden i en given patientgruppe i form af en såkaldt mortalitetsrate.

Teknisk set udtrykker mortalitetsraten forholdet mellem antallet af dødsfald og personår levet af en patientgruppe. Når man, som i det aktuelle studie, har brug for at sammenligne mortalitetsrater på tværs af to forskellige grupper, anvender man begrebet mortalitetsrate-ratio.

Registerstudiet er udført af forskere fra Nationalt Videnscenter for Demens i samarbejde med forskere fra Aarhus Universitet og University of New South Wales i Australien.

Kilder

Taudorf L, Norgaard A, Brodaty H, Laursen TM, Waldemar G. Dementia increases mortality beyond effects of comorbid conditions: A national registry-based cohort study. *Eur J Neurol.* 2021 [Online ahead of print].

[PubMed](#)

Taudorf L, Norgaard A, Waldemar G, Laursen TM. Mortality in Dementia from 1996 to 2015: A National Registry-Based Cohort Study. *J Alzheimers Dis.* 2021;79(1):289-300.

[PubMed](#)

Oprettet: 28. maj 2021